

**โครงการพัฒนาอาจารย์ในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์**

๑. หลักการและเหตุผล

การวิจัยในชั้นเรียน หรือ การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน (Classroom Action Research) เป็นกระบวนการหนึ่งที่สำคัญมากในการพัฒนาการเรียนการสอนของครุผู้สอนและเป็นกลยุทธ์ที่ช่วยพัฒนาวิชาชีพการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนมีความสำคัญต่อวงการวิชาชีพครุเป็นอย่างยิ่งเนื่องจากการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน มีส่วนส่งเสริมให้ครุได้พัฒนาหลักสูตรวิธีการเรียนการสอนนวัตกรรมการเรียนการสอน การจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้อยากเรียนการพัฒนาพฤติกรรมผู้เรียนการเพิ่มผลสัมฤทธิทางการเรียนและการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพการวิจัยในชั้นเรียนเป็นการเปลี่ยนแปลงบทบาทของครุให้เป็น “ครุผู้วิจัย” ที่มีความเชี่ยวชาญในการนิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอนและแก้ปัญหาดังกล่าว และผลงานวิจัยจะนำมาซึ่งองค์ความรู้ใหม่ หลักการหรือทฤษฎีทางด้านการเรียนการสอน ซึ่งมีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาทั้งระดับประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา

แต่อย่างไรก็ตามจากการสำรวจฐานข้อมูลการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบร่วมอาจารย์ผู้สอนเพียงบางส่วนที่ทำวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน คณะกรรมการฝ่ายพัฒนางานวิจัยในชั้นเรียน คณะศึกษาศาสตร์ จึงเลื่อนเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นและความสำคัญของการใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน มาเป็นส่วนข้อเคลื่อนและพัฒนาการสอนของอาจารย์ผู้สอนและการเรียนรู้ของนิสิตครุของคณะศึกษาศาสตร์ จึงจัดโครงการพัฒนาอาจารย์ในการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนขึ้น เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับคณาจารย์เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนและฝึกปฏิบัติการทำวิจัยในชั้นเรียน รวมทั้งการเขียนบทความวิจัยเพื่อนำเสนอในการประชุมวิชาการและตีพิมพ์ในวารสารวิชาการในระดับชาติและนานาชาติ

๒. วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑. เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับคณาจารย์เกี่ยวกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
๒. เพื่อให้คณาจารย์ได้ฝึกปฏิบัติการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
๓. เพื่อให้สร้างความรู้ความเข้าใจและฝึกปฏิบัติการเขียนบทความวิจัยเพื่อนำเสนอในการประชุมวิชาการและตีพิมพ์ในวารสารวิชาการในระดับชาติและนานาชาติ
๔. เพื่อให้คณาจารย์แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
๕. เพื่อจำนวนเพิ่มผลงานวิจัยตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติและนานาชาติของคณะศึกษาศาสตร์
๖. เพื่อร่วบรวมองค์ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินการพัฒนาอาจารย์ในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

๓. ผู้เข้าร่วมโครงการ

อาจารย์ผู้สอนคณะศึกษาศาสตร์จำนวน ๒๕ คน

๔. ผู้รับผิดชอบโครงการ

คณะกรรมการฝ่ายพัฒนางานวิจัยในชั้นเรียน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

๑. คณบดีคณะศึกษาศาสตร์	ที่ปรึกษาโครงการ
๒. รองคณบดีฝ่ายวิชาการ	ที่ปรึกษาโครงการ
๓. รองคณบดีฝ่ายวิชาการและบริการวิชาการ	ที่ปรึกษาโครงการ
๔. ผศ.ดร.ชาตรี ฝ่ายคำาน	ประธานอนุกรรมการ
๕. อ.ดร.เอกรัตน์ ทานาค	รองประธานอนุกรรมการ
๖. รศ.ดร.จิตตินันท์ บุญสสิริกุล	อนุกรรมการ
๗. อ.ดร. นฤทธิ์ ผลใหญ่	กรรมการ
๘. อ.ดร. จีรวารณ เกษสิงห์	กรรมการ
๙. อ.ดร. ณัฐพล รำไพ	กรรมการ
๑๐. อ.ดร. เอกภูมิ จันทร์ขันตี	กรรมการ
๑๑. อ.ดร. ภัทรวรรณ จีรพัฒน์ธนธร	กรรมการ
๑๒. อ.ดร. นันท์นภัส เกตุโนโภสัย	กรรมการ
๑๓. ผศ.ดร. ชนิศารา เลิศอมรพงษ์	กรรมการและเลขานุการ
๑๔. นางสาวทรายทองพิพิธโพธิ์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๕. แผนการดำเนินงาน

ลำดับที่	กิจกรรม	วัน/เดือน/ปี
๑	เขียนโครงการและขออนุมัติโครงการ	มกราคม ๒๕๕๖
๒	ประชาสัมพันธ์โครงการและรับสมัครอาจารย์ที่เข้าร่วมโครงการ	๑ - ๒ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖
๓	จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ครั้งที่ ๑	๖ มีนาคม ๒๕๕๖
๔	จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ครั้งที่ ๒	๒๙ มีนาคม ๒๕๕๖
๕	อาจารย์ที่เข้าร่วมโครงการนำเสนองานวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน (เน้นที่มาและความสำคัญและวิธีวิจัย)	๒๙ เมษายน ๒๕๕๖
๖	อาจารย์ที่เข้าร่วมโครงการนำเสนองานวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน (เน้นเครื่องมือวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล)	๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๖
๗	อาจารย์ที่เข้าร่วมโครงการนำเสนอโครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ในรายวิชาที่สอน	มิถุนายน ๒๕๕๖ - กันยายน ๒๕๕๖

ลำดับที่	กิจกรรม	วัน/เดือน/ปี
๘	อาจารย์เข้าร่วมโครงการสะท้อนความคิดเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมและคณะกรรมการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาบรรยายเกี่ยวกับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน	กรกฎาคม ๒๕๕๖
๙	การประชุมปฏิบัติการเพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจในการวิจัย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและรายงานความก้าวหน้า ครั้งที่ ๑	กรกฎาคม ๒๕๕๖
๑๐	การประชุมปฏิบัติการเพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจในการวิจัย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและรายงานความก้าวหน้า ครั้งที่ ๒	สิงหาคม ๒๕๕๖
๑๑	การประชุมปฏิบัติการเพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจในการวิจัย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและรายงานความก้าวหน้า ครั้งที่ ๓	กันยายน ๒๕๕๖
๑๒	อาจารย์ที่เข้าร่วมโครงการเขียนรายงานการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และเตรียมนำเสนอผลงานวิจัย	ตุลาคม ๒๕๕๖
๑๓	อาจารย์ที่เข้าร่วมโครงการนำเสนอนโยบายวิจัย แลกเปลี่ยนและเตรียมต้นฉบับเพื่อนำเสนอในการประชุมวิชาการหรือเพื่อตีพิมพ์ในสารวิชาการระดับชาติ และนานาชาติ เช่น การประชุมวิชาการ มก. ครั้งที่ ๕๗	ตุลาคม ๒๕๕๖
๑๔	อาจารย์ที่เข้าร่วมโครงการเขียนบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในสารวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ ๑	พฤษจิกายน ๒๕๕๖
๑๕	อาจารย์ที่เข้าร่วมโครงการเขียนบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในสารวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ ๒	ธันวาคม ๒๕๕๖
๑๖	อาจารย์ที่เข้าร่วมโครงการส่งบทความวิจัยนำเสนอในการประชุมวิชาการหรือเพื่อตีพิมพ์ในสารวิชาการระดับชาติและนานาชาติ	มกราคม ๒๕๕๗
๑๗	สรุปและประเมินโครงการ รวมทั้งรับรวมเล่มบทความวิชาการและบทความวิจัยจากผู้เข้าร่วมโครงการ	กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

๖. วัน เวลา และสถานที่

เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๖ – เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๗

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

๗. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. อาจารย์ผู้สอนสามารถดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนได้
๒. อาจารย์ผู้สอนสามารถใช้นวัตกรรมหรือกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญพัฒนาผู้เรียน โดยผ่านกระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนได้
๓. อาจารย์ผู้สอนสามารถนำเสนอหรือตีพิมพ์ผลงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในงานประชุมวิชาการและสารวิชาการระดับชาติหรือนานาชาติได้

๔. อาจารย์ผู้สอนที่ทำหน้าที่เป็นอาจารย์นิเทศสามารถให้คำปรึกษาและแนะนำนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้ทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนได้จนประสบความสำเร็จ
๕. ได้งานวิจัยตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติและนานาชาติ
๖. ได้หนังสือรวบรวมบทความวิชาการและบทความวิจัยเกี่ยวกับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

๘. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

๑. มีผู้เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเป้าหมายที่วางไว้ (จำนวน ๖๐ คน)
๒. ผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจต่อการจัดโครงการในระดับ๓.๕ จาก ๕ คะแนน
๓. บทความวิจัยในชั้นเรียนของผู้เข้าร่วมโครงการได้รับการนำเสนอหรือตีพิมพ์ในวารสารวิชาการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของผลงานวิจัยของอาจารย์ผู้สอนทั้งหมด

๙. การประเมินผล

๑. ประเมินจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ
๒. ประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการจากการแบบประเมินความพึงพอใจต่อการจัดโครงการ
๓. จำนวนบทความวิจัยที่ส่งตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ

๑๐. ตัวชี้วัดในการประกันคุณภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๔ ระบบการพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน

เกณฑ์มาตรฐานที่ ๑: มีระบบการติดตามให้คณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนทำความรู้悉และทักษะที่ได้จากการพัฒนามาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและวัดผลการเรียนรู้ของนิสิต ตลอดจนการปฏิบัติการที่เกี่ยวข้อง

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๖ ระบบและกลไกการจัดการเรียนการสอน

เกณฑ์มาตรฐานที่ ๕: มีการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาจากการวิจัย หรือกระบวนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

ตัวบ่งชี้ที่ ๔.๑ ระบบและกลไกการพัฒนางานวิจัยและงานสร้างสรรค์

เกณฑ์มาตรฐานที่ ๒: มีการบูรณาการกระบวนการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์กับการจัดการเรียนการสอน

เกณฑ์มาตรฐานที่ ๓: มีการพัฒนาศักยภาพด้านการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์และให้ความรู้ด้านจรรยาบรรณ การวิจัยแก่อาจารย์ประจำและนักวิจัยประจำ

๑๑. การประเมินความเสี่ยง

๑. จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการไม่เป็นไปตามเป้าหมาย
๒. ผู้เข้าร่วมวิจัยไม่สามารถตีพิมพ์งานวิจัยได้ตามกำหนด

๑๒. แนวทางการแก้ไขความเสี่ยง

๑. ประชาสัมพันธ์ตั้งแต่เนื่นๆ รวมทั้งให้คณะกรรมการซึ่งเป็นตัวแทนแต่ละภาควิชาช่วยประชาสัมพันธ์ไปยังคณาจารย์ในภาควิชา
๒. จัดเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับการตีพิมพ์ เช่น วารสาร ขั้นตอนการส่งวารสารตีพิมพ์ให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการ พร้อมทั้งจัดหาผู้เชี่ยวชาญทางด้านวิจัยและตรวจสอบแก้ภาษาอังกฤษเพื่อให้คำปรึกษาเป็นระยะๆ อย่างใกล้ชิด

**๑๓. มาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์ศึกษาศาสตร์/
ไม่มี (เพราะเป็นโครงการพัฒนาอาจารย์)**

**๑๔. การส่งเสริมนิสิตในการให้มีคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ไม่มี (เพราะเป็นโครงการพัฒนาอาจารย์)**